

**ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА
ВИКОРИСТАННЯ СВИНОМАТОК РІЗНОГО РІВНЯ
ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЇ ЦІННОСТІ**

Халак В.І., кандидат сільськогосподарських наук

v16kh91@gmail.com

Козир В. С., доктор сільськогосподарських наук

Державна установа Інститут зернових культур НААН

49027, м. Дніпро, вул. Володимира Вернадського, 14

Волошук В.М., доктор сільськогосподарських наук

Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН

36013, м. Полтава, вул.. Шведська могила, 1

pigbreeding@ukr.net

Наведено результати дослідження показників відтворювальної здатності та розраховано економічну ефективність використання свиноматок різної експлуатаційної цінності.

Встановлено, що тривалість життя свиноматок контрольної групи ($n=63$) становить 43,9 міс, тривалість племінного використання – 32,6 міс. За період племінного використання від тварин зазначеної групи одержано 6,0 опоросів, поросят усього в розрахунку на одну свиноматку – 65,5 гол, живих поросят – 62,2 гол. Середні показники багатоплідності свиноматок, маси гнізда на час відлучення та збереженості поросят до відлучення дорівнюють 10,3 гол, 75,5 кг та 93,9 % відповідно.

Результати досліджень показали, що свиноматки великої білої породи ТОВ «Дружба – Казначеївка» Дніпропетровської області характеризуються достатньо високим рівнем експлуатаційної цінності. Їх диференціація за показником «одержано поросят в розрахунку на одну свиноматку, що опоросилася» свідчить, що 58,7 % тварини належать до високого рівня експлуатаційної цінності. Тривалість їх життя становить 53,9 міс, тривалість племінного використання – 42,7 міс. За період племінного використання від свиноматок з високим рівнем експлуатаційної цінності одержано 7,9 опоросів, 88,2 поросят усього, в тому числі 83,9 живих. Середні показники багатоплідності, маси гнізда на дату відлучення та збереженість поросят до відлучення склади 10,6 гол, 79,9 кг та 93,8 %. Порівняно з ровесницями категорії «низький / низький» свиноматки даної групи достовірно переважали їх за наступними показниками: «тривалість життя, міс» – на 30,4 міс ($td=14,20$), «тривалість племінного використання, міс» – на 29,9 міс ($td=14,51$), «одержано опоросів за період племінного використання свиноматки» – на 5,8 ($td=15,67$), «одержано поросят всього в розрахунку на одну свиноматку, гол» – на 71,7 гол ($td=13,84$), «одержано живих поросят, гол» – на 69,1 гол ($td=14,76$), «середній показник багатоплідності свиноматки за період племінного використання, гол» – на 3,8 гол ($td=3,30$), «маса гнізда на час відлучення, кг» – на 8,2 кг ($td=3,98$).

Прибавка додаткової продукції за показником «маса гнізда на дату відлучення, кг», від свиноматок категорій «високий / високий» та «середній / високий» рівень експлуатаційної цінності становить +0,91 – +3,57 %, а вартість додаткової продукції коливається у межах від + 24,21 грн. до + 95,01 грн.

Ключові слова: свині, відтворювальна здатність, експлуатаційна цінність, економічна ефективність

В умовах промислових комплексів, племінних заводів та племінних репродукторів в Україні розводять свиней 11 порід вітчизняної селекції та зарубіжного походження, а також їх поєдань. Наявність такої кількості генотипів пояснюється необхідністю більш ефективно використовувати природні і кормові умови різних регіонів країни, а також широко впроваджувати економічно обґрунтовані програми чистопородного розведення, скрещування та гібридизації [1-4].

Важливим практичним питанням, поряд з впровадженням інноваційних технологій утримання і годівлі тварин різних виробничих груп є дослідження рівня експлуатаційної цінності свиней різних генотипів [5-9].

Мета роботи – дослідити довічну продуктивність свиноматок великої білої породи та розрахувати економічну ефективність використання тварин різного рівня експлуатаційної цінності.

Матеріал і методи дослідження. Експериментальну частину досліджень проведено в умовах племінного репродуктора з розведення свиней великої білої породи ТОВ «Дружба-Казначеївка» Дніпропетровської області.

Показники відтворювальної здатності свиноматок великої білої породи оцінювали з урахуванням наступних кількісних ознак: одержано опоросів за період племінного використання, одержано поросят усього, гол, одержано живих поросят, гол; середні показники багатоплідності свиноматки за період племінного використання, гол та маса гнізда на дату відлучення, кг, збереженість поросят до відлучення, %.

Експлуатаційну цінність свиноматок (в розрахунку на одну тварину, що опоросилася) визначали за методикою Є.В. Коряжнова [10] (табл.1).

1. Шкала оцінки експлуатаційної цінності свиноматок

Рівень експлуатаційної цінності	Експлуатаційна цінність в розрахунку на одну свиноматку, що опоросилася		Експлуатаційна цінність в розрахунку на одну спаровану (осіменену) свиноматку	
	E ₁ (всього поросят)	E ₁ (в тому числі живі життєздатні)	E ₂ (всього поросят)	E ₂ (в тому числі живі життєздатні)
Низький	До 25	До 20	До 25	До 15
Середній	26-40	21-39	21-44	16-34
Високий	Більше 50	Більше 40	Більше 45	Більше 35

Формування груп проводили з урахуванням двох показників, а саме фактору E₁ (всього поросят) та E₂ (в тому числі живі життєздатні). За даним принципом було сформовано п'ять груп свиноматок: I група – експлуатаційна цінність в розрахунку на одну свиноматку, що опоросилася «високий / високий», II – «середній / середній», III – «низький / низький», IV – «середній / високий», V – «низький / середній».

Економічну ефективність проведених досліджень розраховували за наступною формулою:

$$E = \Pi \times \frac{C \times \Pi}{100} \times L \times K,$$

де: Е – вартість додаткової продукції, грн.; І – закупівельна ціна одиниці продукції, відповідно до існуючих цін, які діють на Україні; С – середня продуктивність тварин; П – середня надбавка основної продукції (%), яка виражена у відсотках на 1 голову при застосуванні нового і поліпшеного селекційного досягнення порівняно з продуктивністю тварин базового використання; Л – постійний коефіцієнт зменшення результату, який пов’язаний з додатковими витратами на прибуткову продукцію (0,75); К – чисельність поголів’я сільськогосподарських тварин нового або поліпшеного селекційного досягнення, голів [11].

Біометричну обробку одержаних результатів досліджень проведено за методикою Г.Ф. Лакіна [12].

Результати дослідження. Експлуатаційну цінність свиноматки визначають на основі обліку загальної кількість одержаних поросят за період племінного використання тварини в умовах конкретної технології, в тому числі життєздатних,

Результати дослідження показали, що тривалість життя свиноматок контрольної групи ($n=63$) становить $43,9 \pm 1,95$ міс ($Cv=35,34\%$), тривалість племінного використання – $32,6 \pm 1,92$ міс ($Cv=46,89\%$). За період племінного використання від тварин зафіксовано одержано $6,0 \pm 0,35$ опоросів ($Cv=47,18\%$), поросят усього в розрахунку на одну свиноматку – $65,5 \pm 4,35$ гол ($Cv=52,79\%$), живих поросят – $62,2 \pm 4,12$ гол ($Cv=52,53\%$). Середні показники багатоплідності свиноматок, маси гнізда на час відлучення та збереженості поросят до відлучення дорівнюють $10,3 \pm 0,20$ гол ($Cv=15,90\%$), $75,5 \pm 1,02$ кг ($Cv=10,37\%$) та 93,9 % відповідно.

Встановлено, що свиноматки великої білої породи досліджуваної популяції характеризуються достатньо високим рівнем експлуатаційної цінності (табл. 2). Їх диференціація за показником «одержано поросят в розрахунку на одну свиноматку, що опоросилася» свідчить, що 58,7 % тварини належать до високого рівня експлуатаційної цінності (І група).

Тривалість їх життя становить $53,9 \pm 1,94$ міс ($Cv=22,28\%$), тривалість племінного використання – $42,7 \pm 1,92$ міс ($Cv=27,39\%$).

2. Показники тривалості життя, племінного використання та відтворювальних якостей свиноматок різної експлуатаційної цінності

Показники	Біометричний показник	Рівень експлуатаційної цінності (усього поросят / в тому числі життєздатних)				
		високий / високий	середній / середній	низький / низький	середній / високий	низький / середній
		Група				
		I	II	III	IV	V
Тривалість життя, міс.	n	37	11	6	8	1
	$\bar{X} \pm S_x$	$53,9 \pm 1,94$	$30,0 \pm 1,39$	$23,5 \pm 0,92$	$34,2 \pm 1,75$	27,1
	Cv, %	22,28	15,43	9,68	14,50	-
Тривалість племінного використання, міс.	$\bar{X} \pm S_x$	$42,7 \pm 1,92$	$18,7 \pm 1,34$	$12,8 \pm 0,76$	$22,4 \pm 0,67$	14,8
	Cv, %	27,39	23,92	14,64	8,32	-
Одержано опоросів за період племінного використання свиноматки	$\bar{X} \pm S_x$	$7,9 \pm 0,34$	$3,4 \pm 0,24$	$2,1 \pm 0,16$	$4,2 \pm 0,16$	3
	Cv, %	26,35	24,05	18,84	10,89	-
Одержано поросят усього в розрахунку на одну свиноматку, гол.	$\bar{X} \pm S_x$	$88,2 \pm 4,30$	$34,5 \pm 1,56$	$16,5 \pm 2,89$	$45,1 \pm 0,89$	25
	Cv, %	29,67	15,00	42,98	5,61	-
Одержано живих поросят, гол.	$\bar{X} \pm S_x$	$83,9 \pm 3,95$	$32,2 \pm 1,90$	$14,8 \pm 2,52$	$43,6 \pm 0,67$	25
	Cv, %	28,67	19,55	41,64	4,40	-
Середній показник багатоплідності свиноматки за період племінного використання, гол	$\bar{X} \pm S_x$	$10,6 \pm 0,14$	$9,7 \pm 0,26$	$6,8 \pm 1,15$	$10,3 \pm 0,35$	8
	Cv, %	8,55	8,86	41,05	9,58	-
Маса гнізда на дату відлучення, кг,	$\bar{X} \pm S_x$	$79,9 \pm 1,34$	$74,9 \pm 3,01$	$71,7 \pm 1,57$	$76,2 \pm 1,69$	83,7
	Cv, %	10,51	13,31	5,38	6,07	-
Збереженість поросят до відлучення, %.	\bar{X}	93,8	95,6	99,2	94,2	96,2

За період племінного використання від свиноматок з високим рівнем експлуатаційної цінності одержано $7,9 \pm 0,34$ опоросів ($Cv=26,35\%$), $88,2 \pm 4,30$ поросят усього ($Cv=29,67\%$), в тому числі $83,9 \pm 3,95$ живих ($Cv=28,67\%$). Середні показники багатоплідності, маси гнізда на дату відлучення та збереженість поросят до відлучення склали $10,6 \pm 0,14$ гол ($Cv=8,55\%$), $79,9 \pm 1,34$ кг ($Cv=10,51\%$) та 93,8 %.

Порівняно з ровесницями III групи свиноматки I групи достовірно переважали їх за наступними показниками: «тривалість життя, міс» – на $30,4$ міс ($td=14,20$, $P<0,001$), «тривалість племінного використання, міс» – на $29,9$ міс ($td=14,51$, $P<0,001$), «одержано опоросів за період племінного використання свиноматки» – на $5,8$ ($td=15,67$, $P<0,001$), «одержано поросят всього в розрахунку на одну свиноматку, гол» – на $71,7$ гол ($td=13,84$, $P<0,001$), «одержано живих поросят, гол» – на $69,1$ гол ($td=14,76$, $P<0,001$), «середній показник багатоплідності свиноматки за період племінного використання, гол» – на $3,8$ гол ($td=3,30$, $P<0,01$), «маса гнізда на час відлучення, кг» – на $8,2$ кг ($td=3,98$, $P<0,001$).

Різниця за даними показниками між тваринами II, IV та V груп коливалася у межах від 8,96 (маса гнізда на дату відлучення, кг, V-IV групи) до 44,56 % (одержано поросят всього в розрахунку на одну свиноматку, гол, IV-V групи).

Аналіз даних довічної продуктивності свиноматок I групи, що кількість тварин, від яких одержано за період племінного використання 101 і більше живих поросят становить 221,62 %, 81-100 голів – 32,43 %, 61-80 голів – 29,73 %, 41-60 голів – 16,21 % (табл. 3).

3. Довічна продуктивність свиноматок різної експлуатаційної цінності (одержано живих поросят за період племінного використання, гол)

Одержано поросят, гол	Рівень експлуатаційної цінності									
	високий / високий		середній / середній		низький / низький		середній / високий		низький / середній	
	гол	%	гол	%	гол	%	гол	%	гол	%
101 і більше	8	21,62	-	-	-	-	-	-	-	-
81-100	12	32,44	-	-	-	-	-	-	-	-
61-80	11	29,73	-	-	-	-	-	-	-	-
41-60	6	16,21	-	-	-	-	8	100	-	-
25-40	-	-	9	81,81	-	-	-	-	1	100
24 і менше	-	-	2	18,19	6	100	-	-	-	-

За період племінного використання свиноматок II, III, IV та V груп одержано від 7 до 47 поросят.

Розрахунки економічної ефективності використання свиноматок великої білої породи свідчать про переваги тварин I та IV груп порівняно з ровесницями II та III груп (табл. 4). Прибавка додаткової продукції за показником «маса гнізда на дату відлучення, кг» у свиноматок I та IV груп становить $+0,91 - +3,57\%$.

4. Економічна ефективність використання свиноматок великої білої породи різної експлуатаційної цінності

Група	Маса гнізда на дату відлучення, кг	Прибавка продукції, %	Вартість додаткової продукції, грн.	
			від 1 голови	від 50 голів
генеральна сукупність	75,5±1,02	-	-	-
III	71,7±1,57	-5,03	-133,86	-6693,00
II	74,9±3,01	-0,79	-21,02	-1051,00
IV	76,2±1,69	+0,91	+24,21	+1210,50
I	78,3±1,34	+3,57	+95,01	+4750,50

Примітка. Ціна реалізації молодняку свиней живою масою 105-110 кг на дату проведення досліджень складала 47,0 грн. за 1 кг живої маси

Вартість додаткової продукції, одержаної від 1 голови у тварин зазначених груп коливається у межах від + 24,21 грн. до + 95,01 грн.

Висновки:

- Свиноматки великої білої породи племінного репродуктора ТОВ «Дружба-Казначеївка» Дніпропетровської області характеризуються високим рівнем продуктивності (за багатоплідністю та масою гнізда на дату відлучення відповідають класу «еліта» та I класу) та експлуатаційної цінності (кількість свиноматок даної категорії становить 58,73 %).
- Розрахунки економічної ефективності використання свиноматок великої білої породи свідчать про переваги тварин категорії «високий / високий» та «середній / високий» рівень експлуатаційної цінності. Прибавка додаткової продукції за показником «маса гнізда на дату відлучення, кг» у свиноматок зазначених груп становить +0,91 – +3,57 %, а вартість додаткової продукції коливається у межах від + 24,21 грн. до + 95,01 грн.
- В умовах племінних заводів, племінних репродукторів та промислових комплексів пропонуємо систематично вести облік абсолютних показників продуктивності та рівня експлуатаційної цінності. До провідної групи відбирати свиноматок, що перевіряться з показниками продуктивності на рівні I класу та класу «еліта», а також з урахуванням рівня експлуатаційної цінності свиноматок – матерів.

Подяка. Автори висловлюють офіційну подяку директору ТОВ «Дружба-Казначеївка» Дніпропетровської області, кандидату сільськогосподарських наук Савельєву В. І. та головному технологу Шепель Н. О., які сприяли організації і проведенню експериментальної частини наукових досліджень.

БІБЛІОГРАФІЯ

- Акімов, О. В. 2010. Ефективність породно-лінійної гібридизації з використанням заводських ліній свиней харківського типу української м'ясної породи: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.02.01. «Розведення та селекція тварин». Херсон. 19.
- Бажов, Г. М., и Комлацкий, В.И. 1989. *Биотехнология интенсивного свиноводства*. М.: Росагропромиздат. 269.
- Березовский, Н. Д. 1990. Создание специализированных типов свиней методом внутрипородной селекции: автореф. дис. на соискание ученой степени доктора с.-х. наук:спец. 06.02.01. «Разведение и селекция животных». Киев. 42.
- Михайлов, Н. В., Кабанов, В. Д., и Карапуров, Г. А. 1996. *Селекционно-генетические аспекты оценки наследственных качеств животных*. Новочеркасск. 63.

5. Волошук, В. М., та Василів, А. П. 2014. Адаптаційна здатність та експлуатаційна цінність свиноматок зарубіжного походження. *Тваринництво України*. 1. 27-30.
6. Іванов, В. О., та Волошук, В. М. 2009. *Біологія свиней: навчальний посібник*. К.: ЗАТ «НІЧЛАВА». 304.
7. Сусол, Р. Л., та Агапова, Е. М. 2010. Біологічні особливості та адаптаційна здатність свиней породи п'єтрен в умовах Одеської області. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. Миколаїв : МДАУ. Вип. 3 (55). Т. 2, Ч. 1. 183-187.
8. Бажов, Г. М., та Бахирева, Л. А. 1989. Естественная резистентность свиней разных пород. *Интенсификация селекционного процесса в свиноводстве: сб. науч. трудов*. Персиановка. 37-41.
9. Кислинська, А. І. 2012. Показники природної резистентності крові молодняку свиней великої білої породи угорської селекції в період адаптації. *Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теор. фах. журнал; за ред. В. С. Шебаніна [та ін.]*. Миколаїв. Вип. 1 (65). 149–155.
10. *Справочник по промышленному производству свинины*. 1985. Составитель Е.В. Коряжнов. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Россельхозиздат. 271.
11. *Методика определения экономической эффективности использования в сельском хозяйстве результатов научно-исследовательских работ, новой технологии, изобретений и рационализаторских предложений*. 1983. М.: ВАИИПИ. 149.
12. Лакин, Г. Ф. 1990. *Биометрия. Учебное пособие для биол. спец. вузов*. 4-е изд., перераб. и доп. М.: Выssh. шк. 352.

REFERENCES

1. Akimov, O. V. 2010. Efficiency of genetic-linear hybridization using factory pigs lines of Kharkov type of Ukrainian breed: author's abstract. dis for obtaining sciences. degree candidate s.-g. sciences: special 06.02.01. "Breeding and breeding of animals". Kherson. 19 (in Ukrainian).
2. Bajhov, G. M., ta Comlatsky, V. I. 1989. *Biotechnology of intensive pig breeding*. Moscow: Rosagropromizdat. 269 (in Russian).
3. Berezovsky, N.D. 1990. Creation of specialized types of pigs by the method of intra-breeding selection: author's abstract. dis for obtaining a scientific degree of the doctor of agricultural sciences. Sciences: special 06.02.01. "Breeding and selection of animals". Kyiv. 42.
4. Mikhailov, N.V., Kabanov, V. D., ta Karaturov G. A. 1996. *Selection and genetic aspects of assessment of hereditary qualities of animals*. Novocherkassk. 63 (in Russian).
5. Voloshchuk, V.M., ta Vasiliev, A.P. 2014. *Adaptive Ability and Operational Value of Sows of Foreign Origin. Livestock of Ukraine*. № 1. P. 27-30. (in Ukrainian).
6. Ivanov, V.O., ta Voloshchuk, V.M. 2009. *Biology of pigs: textbook*. K.: ZAO NICHLAWA. 304 (in Ukrainian).
7. Susol, R. L., ta Agapova, E. M. 2010. *Biological features and adaptive capacity of pitrean pigs in the conditions of the Odessa region. Bulletin of the agrarian science of the Black Sea region*. – Mykolaiv: MDAU. Vip. 3 (55). T. 2, Ch. 1. 183-187 (in Ukrainian).
8. Bajov, G. M., ta Bakhirva, L. A. 1989. *Natural resistance of pigs of different breeds. Intensification of breeding process in pig breeding: cb. scientific of labor*. Persianovka. 37-41.
9. Kislynskaya, A.I.2012. *Indices of natural resistance of blood of young pigs of large white breed of Hungarian breeding in the period of adaptation*. *Bulletin of Agrarian Science of the Black Sea Region: Sciences. profession. magazine; for ed. VS Shebanin [and others]*. Nikolaev. Voice over 1 (65). 149-155 (in Ukrainian).
10. *Handbook for industrial production of pork*. 1985. Compiled by E.V. Koryazhnov 2 ed., Pererab. and add. Moscow: Rosselkhizdat. 271 (in Russian).
11. *Methodology for determining the economic efficiency of using in agriculture the results of scientific research, new technology, inventions and innovations*. 1983. Moscow: VAIIPPI. 149 (in Russian).
12. Lakin, G.F. 1990. *Biometrics. Tutorial for biology. special universities*. 4 th ed., pererab. and add. M. : Vyssh. pc. 352 (in Russian).

Халак В.И., Козырь В.С., Волощук В.М. Показатели продуктивности и экономическая оценка использования свиноматок разного уровня эксплуатационной ценности

Приведены результаты исследований показателей воспроизводительной способности и рассчитана экономическая эффективность использования свиноматок различной эксплуатационной ценности.

Установлено, что продолжительность жизни свиноматок контрольной группы ($n = 63$) составляет 43,9 мес, продолжительность племенного использования – 32,6 мес. За период племенного использования от животных указанной группы получено 6,0 опоросов, поросят всего в расчете на одну свиноматку – 65,5 гол., живых поросят – 62,2 гол. Средние показатели многоплодия свиноматок, массы гнезда на время отлучки и сохранности поросят до отъема равны 10,3 гол., 75,5 кг и 93,9% соответственно.

Результаты исследований показали, что свиноматки крупной белой породы ООО «Дружба-Казначеевка» Днепропетровской области характеризуются достаточно высоким уровнем эксплуатационной ценности. Их дифференциация по показателю «получено поросят в расчете на одну опоросившуюся свиноматку» свидетельствует, что 58,7 % животных принадлежат к высокому уровню эксплуатационной ценности. Продолжительность их жизни составляет 53,9 мес., продолжительность племенного использования – 42,7 мес. За период племенного использования от свиноматок с высоким уровнем эксплуатационной ценности получено 7,9 опоросов, 88,2 поросят всего, в том числе 83,9 живых. Средние показатели многоплодия, массы гнезда на дату отлучки и сохранность поросят до отъема составили 10,6 гол., 79,9 кг и 93,8 %. По сравнению с ровесницами категории «низкий / низкий» свиноматки данной группы достоверно превышали их по следующим показателям: «продолжительность жизни, мес.» – на 30,4 мес. ($td=14,20$), «продолжительность племенного использования, мес.» – на 29,9 мес. ($td=14,51$), «получено опоросов за период племенного использования свиноматки» – на 5,8 ($td=15,67$), «получено поросят всего в расчете на одну свиноматку, гол.» – на 71,7 гол. ($td=13,84$), «получено живых поросят, гол.» – на 69,1 гол. ($td=14,76$), «средний показатель многоплодия свиноматки за период племенного использования, гол.» – на 3,8 гол. ($td=3,30$), «масса гнезда на момент отлучки, кг» – на 8,2 кг ($td=3,98$).

Прибавка дополнительной продукции по показателю «масса гнезда на дату отлучки, кг», от свиноматок категорий «высокий / высокий» и «средний / высокий» уровень эксплуатационной ценности составляет +0,91-+3,57 %, а стоимость дополнительной продукции колеблется в пределах от + 24,21 грн. до + 95,01 грн.

Ключевые слова: свиньи, воспроизводительная способность, эксплуатационная ценность, экономическая эффективность

Khalak V.I., Kozyr V.S., Voloshchuk V.M. Indexes of the productivity and economical evaluation of the use of sows of different levels of exploitation value
The results of investigations of reproduction indexes are presented and the economic efficiency of using sows of different operational values is calculated.

It has been established that the life expectancy of the sows of the control group ($n=63$) is 43,9 months, the duration of breeding use – 32,6 months. During breeding use, from the animals of the mentioned group, 6.0 forage was received, the piglets were only per sow – 65,5 head, live piglets – 62,2 head. The average multiplicity of sows, the weight of the nest for the time of weaning and the survival of the piglets to weaning are 10,3 goals, 75,5 kg and 93,9 % respectively.

The results of the research showed that sows of the large white breed of Druzhba – Kaznacheevka LLC of the Dnipropetrovsk region are characterized by a rather high

level of operational value. Their differentiation by the indicator "received piglets per one sow that was used" shows that 58,7 % of the animals belong to a high level of operational value. The duration of their life is 53,9 months, the duration of breeding use – 42,7 months.

During breeding use of sows with a high level of operational value, 7,9 farms, 88,2 pigs of all, including 83,9 live animals, were received. The average multiplicity, weight of the nest on the date of weaning and the survival of the piglets to weaning were 10,6 goals, 79,9 kg and 93,8 %. Compared to the peers of the category "low / low", the sows of this group reliably overwhelmed them with the following indicators: "life expectancy, month" – by 30,4 months ($td=14,20$), "duration of pedigree use, month" – at 29,9 months ($td=14,51$), "farrowing was obtained during the period of breeding use of the sow" – by 5,8 ($td=15,67$), "piglets received only per sow, the goal" – by 71,7 goals ($td=13,84$), "live piglets received, scored" – by 69,1 points ($td=14,76$), "the average indicator of multiplicity of the sow in the period of breeding use, the goal" – by 3,8 goals ($td = 3,30$), "m as a nest for the time of weaning, kg" – by 8,2 kg ($td=3,98$).

Increase of additional products by the indicator "weight of the nest at the date of weaning, kg", from sows of the categories "high / high" and "middle / high" level of operational value is +0,91 – +3,57 %, and the cost of additional products varies in limits from + 24,21 UAH. up to + 95,01 UAH.

Key words: pig, reproductive ability, operational value, economic efficiency

УДК 636.4.082

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ РЕМОНТНИХ СВИНОК РІЗНИХ ПОРІД ЗАЛЕЖНО ВІД ІНТЕНСИВНОСТІ ВИРОЩУВАННЯ

Слинько В.Г., кандидат сільськогосподарських наук

Шостя А.М., доктор сільськогосподарських наук

Усенко С.О., кандидат біологічних наук

Невідничий О.С., аспірант*

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3, 36003

tvpt@pdaa.edu.ua

Цибенко В.Г., кандидат сільськогосподарських наук

Кір'ян Р.М., аспірант

Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН

36013, м. Полтава, вул. Шведська Могила, 1

pigbreeding@ukr.net

Висвітлено результати досліджень, що були спрямовані на вивчення перетравності поживних речовин корму і балансу азоту, фізико – хімічних показників м'яса та сала у свинок великої білої, миргородської і полтавської м'ясної порід в період вирощування за різного рівня енергетичного та протеїнового живлення. Встановлено, що ремонтні свинки полтавської м'ясної породи є найбільш чутливими до рівня годівлі, де перетравність поживних речовин корму була максимальною відносно інших порід в 4 – 4,5 віці в умовах екстенсивної годівлі, та мінімального по досягненню живої маси 125 кг. Для свинок миргородської породи встановлено існування зворотної закономірності. З'ясовано, що

*Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук А.М.Шостя